

A blurred background image showing a large group of people in a bright, indoor setting, possibly a conference or event. The people are out of focus, creating a bokeh effect with light spots. A prominent blue shirt is visible on the left side of the crowd.

Sumuisessa toimintaympäristössä

Business Finlandin skenaariot vuoteen 2030

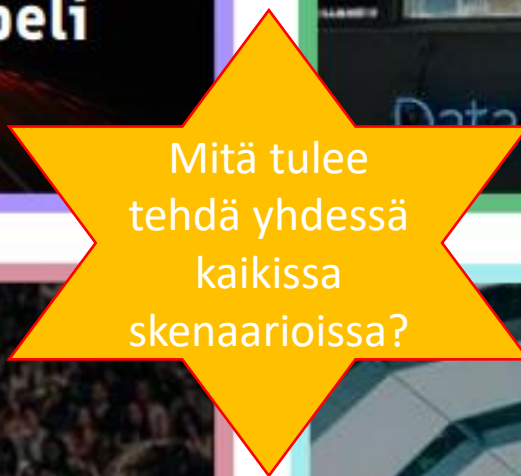

SKENAARIOT

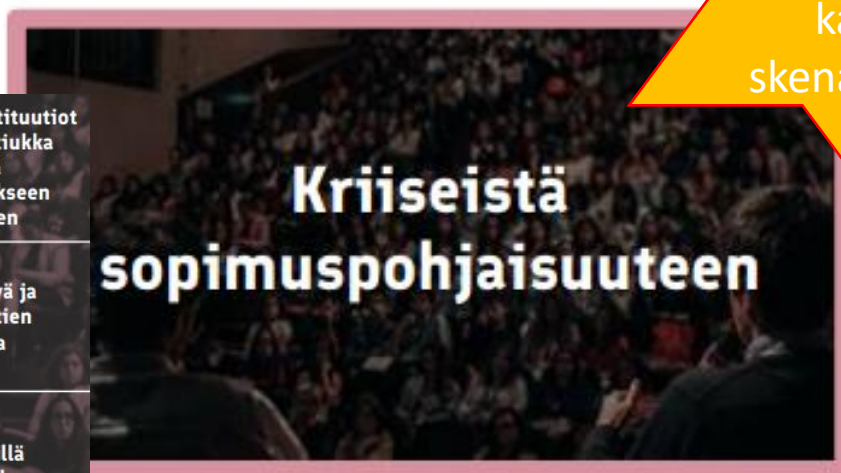
Ilmasto	Kiina autoritäärinen ilmastojohtaja
Teknologia	Eriytyneet blokit, teknologiainnovaatioiden painopiste Aasiassa
Valta	Blokkiutunut kaksinapainen maailma, Kiinan vallan kasvu

Ilmasto	Paikasta riippumattomat globaalit kansanliikkeet ajavat ilmastotoimia
Teknologia	Ei sääntelyä, tekoälyn nopea kehitys
Valta	Pirstaloitunut usealle taholle, tekoälyn rooli päätöksenteossa kasvaa

Ilmasto	Kansainväliset instituutiot ja sopimukset, tiukka sääntely ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen
Teknologia	Kovaa sääntelyä ja teknologiajättien pilkkomista
Valta	Kansainvälisillä instituutioilla

Ilmasto	Suuryritykset globaaleina ilmastotoimijoina, älykäs uusiutuva energia
Teknologia	Teknologiakehitys ja innovaatiot suuryritysten hallussa, ei sääntelyä
Valta	Valta keskittyy entistä suuremmille teknologiajäteille ja kaupunkialueille

Skenaarioiden kokonaisuus

Uudenmaan ja Pohjois-Pohjanmaan skenaariot 2050

Skenaario 1 Globaalin teknologian ehdoilla	Skenaario 2 Euroopan renessanssi	Skenaario 3 Näivettymisestä hyvinvointitalouteen	Skenaario 4 Pakolaiset ja polarisaatio
<p>Maailma kokee nopean teknologisen kehityksen aikakauden.</p> <p>Suurvaltojen yhteistyö lisääntyy ja maailma on avoin.</p> <p>Suuryritysten valta kasvaa ja yritysten sääntelyä on kevennetty merkittävästi.</p> <p>Merkittävin tekijä ilmastokysymysten ratkaisemisessa on nopea teknologiakehitys.</p> <p>Tekoäly ja automaatio mullistavat työelämän ja iso osa ihmistyöstä on automatisoitu .</p> <p>Suomi panostaa tutkimustoimintaan ja innovaatioihin, ja yleinen elintaso nousee.</p> <p>Yhteiskunnalliset rakenteet, kuten työ- ja toimeentulo, kokevat suuria muutoksia, ja yksilökeskeisyys lisääntyy voimakkaasti kilpailuhenkisessä yhteiskunnassa.</p>	<p>EU on globaalisti merkittävä toimija. Yhdysvallat ja Kiina kamppailevat sisäisten ongelmien kanssa.</p> <p>EU kehittyy vahvasti kohti liittovaltion kaltaista toimijaa, joka ohjaa tehokkaasti investointeja kiertotalouteen, tutkimukseen ja hyvinvointiin.</p> <p>Ilmaston lämpenemistä ei saada kuriin, ja Euroopassa ja Suomessa kärsitään vakavista vaikutuksista.</p> <p>Suomi löytää oman paikkansa EU:n arvoketjuissa. Maahan syntyy runsaasti energiaintensiivistä vihreää teollisuutta eurooppalaisten ja kansainvälisten investointien myötä.</p> <p>Taloudellinen kasvu vähentää yhteiskunnallisia jännitteitä ja yleistä hyvinvointia.</p> <p>Eri väestöryhmät ja kulttuurit kunnioittavat toisiaan ja osallistuvat rakentavasti kehittämiseen.</p>	<p>Maailma jakautuu kilpaileviin valtablokkeihin, mutta Yhdysvallat ja Kiina porskuttavat valovuosia Euroopan edellä.</p> <p>EU on ajautunut pysähtyneisyyden tilaan. Isoilta kriiseiltä on vältytty, mutta merkittävää kehitystä ei ole tapahtunut ja dynaaminen kasvu on jäänyt toteutumatta.</p> <p>Suomessa aletaan tavoitella talouskasvun ohella hyvinvointitaloutta, jossa ihmisten ja yhteiskunnan hyvinvointia kehitetään myös kasvusta riippumattomilla, ei-materiaalisilla tavoilla.</p> <p>Hyvinvointitalousajattelu muuttaa teiskunta aiempaa sopuisammaksi ja polarisaatio vähenee.</p> <p>Väestön ikääntyminen, heikko kehitys ja matala talouskasvu ovat ainakin merkittävänä haasteina.</p>	<p>Maailma kärsii voimakkaasta epävakaudesta ja konflikteista.</p> <p>Riittämättömät ilmastotoimet ovat tehneet laajoista alueista asuinkelvottomia, mikä on johtanut massiiviseen pakolaisuuteen.</p> <p>EU:n toimintakyky heikkenee ja populistiset ja kansallismieliset liikkeet ovat vahvistuneet talouskriisin ja pakolaisvirtojen takia.</p> <p>Myrskyisässä maailmassa Suomen elinkeinorakenne pohjautuu aiempaa enemmän paikalliseen tuotantoon ja perinteiseen teollisuuteen.</p> <p>Suomen väestö on kasvanut maahanmuuton seurauksena ja väestöä riittää koko maahan.</p> <p>Yhteiskunnan polarisaatio on lisääntynyt, ja jännitteitä esiintyy väestöryhmien, koulutustasojen ja sukupuolten välillä.</p>

Mitä tulee
tehdä yhdessä
kaikissa
skenaarioissa?

YLEISIÄ TOIMINTAYMPÄRISTÖN ILMIÖITÄ - EPÄVARMUUS TULEVASTA

EUROOPAN
TURVALLISUUS-
TILANNE

POHJOISEN MERKITYS
VAHVISTUU –
ARKTISET ALUEET

HYVINVOINNIN
HAASTEET

TALOUDEN PERUSTA
RAKOILEE -
KASVUNÄKYMÄT
HEIKOT

DEMOGRAFIA-
KEHITYS

DIGIVALTA,
KYBERTURVALLISUUS,
TEKOÄLY

LUONNON
KANTOKYKY, VIHREÄ
SIIRTYMÄ

LUOTTAMUKSEN
VÄHENEMINEN –
DEMOKRATIAN
HEIKKENEMINEN?

KAUPUNGIN TOIMINTAYMPÄRISTÖN ILMIÖITÄ

ELINVOIMA

LASTEN MÄÄRÄ VÄHENEÉ, IKÄIHMISTEN KASVAA, VÄKILUKU KASVAA

MUUTTOVOITTO VOIMAKASTA

- ERITYISESTI MAAHANMUUTTO
- SEGREGAATION VÄLTÄMINEN

KAUPUNGIN VETOVOIMA NUORILLE

- TYÖLLISTYMINEN
- ENEMMÄN KAUPUNKIA

TE24 UUDISTUS

- TYÖTTÖMYYDEN HOIDOSTA TYÖLLISYYDEN EDISTÄMISEEN
- KOHTAANTO-ONGELMA
- OSAAJAPULA

HYVINVOINTI

YKSINÄISYYS JA MIELENTERVEYDEN ONGELMAT

LIKKUMATTOMUUS

OSAAVA JA KOULUTETTU VÄESTÖ

- PISA TULOKSET
- KORKEAKOULUJEN VETOVOIMA
- OPINTOJEN KESKEYTTÄMINEN

TURVALLISUUS

- TURVATTOMUUS
- RESILIENSSI
- GEOPOLITIIKKA JA HUOLTOVARMUUS

KESTÄVÄ KEHITYS

VIHREÄ SIIRTYMÄ

- KIERTOTALOUS
- INVESTOINTIYMPÄRISTÖ
- NELJÄN VUODENAJAN LIIKKUMINEN

SAAVUTETTAVUUS

- LENTO-, RAIDE- JA SATAMALIIKENNE
- SISÄINEN SAAVUTETTAVUUS

TYÖELÄMÄN MURROS

- HYBRIDITYÖ/MONIPAIKKATYÖ
- TYÖN JA VAPAA-AJAN SUHDE

TYÖNANTAJAIMAGO

KAUPUNGIN TOIMINTAYMPÄRISTÖNSTOJA HYTE -NÄKÖKULMASTA

LIKKUMATTOMUUS

KORKEA
NUORISOTYÖTTÖMYYS

KOULUKIUSAAMINEN JA
SOSIAALINEN MEDIA

YKSINÄISYYS

TYÖIKÄISTEN KORKEA
SAIRASTAVUUS

LAPSIPERHEKÖYHYYS

MIELENTERVEYDEN HAASTEET

VANHEMMUUDEN TUKI JA
SUJUVA ARKI

OSALLISUUDEN JA
YHTEISÖLLISYYDEN
VAHVISTAMINEN

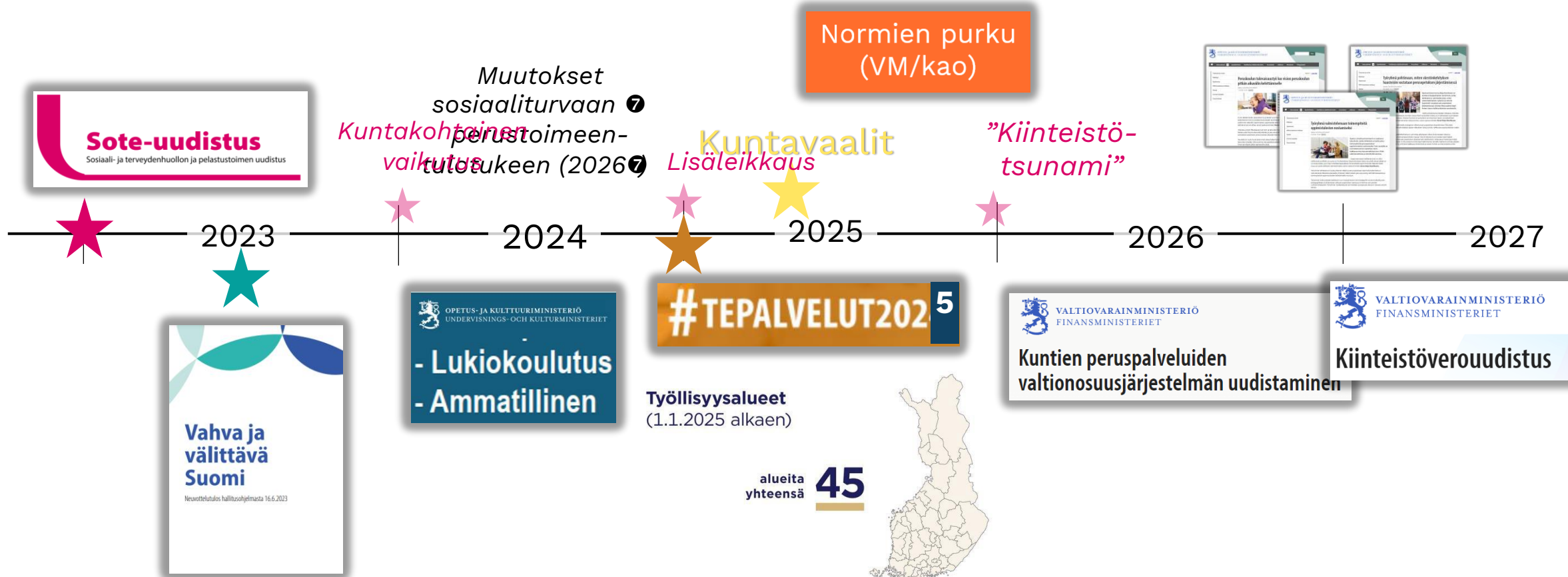
ELÄMÄNLAADUN
JA ONNELLISUUDEN
KOKEMUS HEIKKO

IKÄIHMISTEN
PALVELUTARPEEN KASVU

HYTE –YHDYSPINTOJEN JA
RAKENTEIDEN SÄILYTTÄMINEN
JA VAHVISTAMINEN

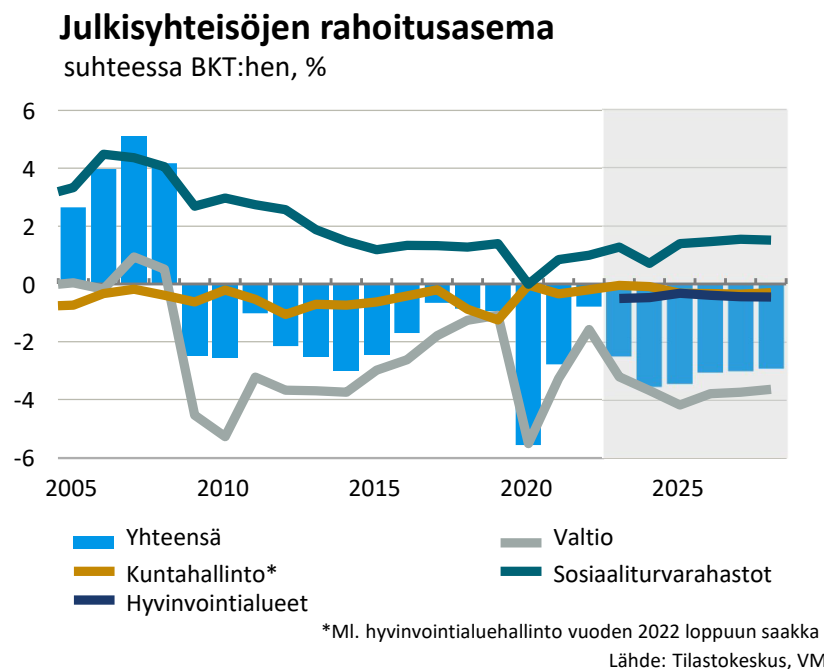
Hallitusohjelma vaikuttaa kuntien talouteen useaa kautta

Kuluvat vuodet täynnä kuntatalouteen vaikuttavia uudistuksia

Julkinen talous on sitkeästi alijäämäinen

- Verotulojen kasvu on vaimeaa erityisesti vuonna 2024 talouden heikosta aktiviteetista johtuen.
- Sopeutustoimista huolimatta menojen kasvu on nopeaa: Varautumistoimet ja mittavat investoinnit jatkuvat. Nopea hintojen ja palkkojen nousu vaikuttavat edelleen.
- Kuntien ja hyvinvointialueiden tiedossa olevat sopeutustoimet eivät korjaa alijäämiä.
- Valtion ja paikallishallinnon alijäämät ovat syviä.

Kuntien suurin haaste soten jälkeen:

Lapsimäärän romahdus

Mitä jo toteutunut syntyvyyden pudotus käytännössä tarkoittaa?

144 000 "puuttuvaa" lasta

vuodesta 2010 lähtien
(syntyvyyden laskun vaikutus)

-4 200 koululuokkaa*

Vuoteen 2030 mennessä
(keskikoolla 20 oppilasta)

» **-62 000** Alakoululaista

» vuoteen 2030 mennessä

- 320 koulua*

Vuoteen 2030 mennessä
(keskikoolla 260 oppilasta)-

-35 000 yläkoululaista

vuoteen 2035 mennessä

145 kuntaa, jossa oppilasmäärä

laskee neljänneksellä

vuoteen 2030 mennessä

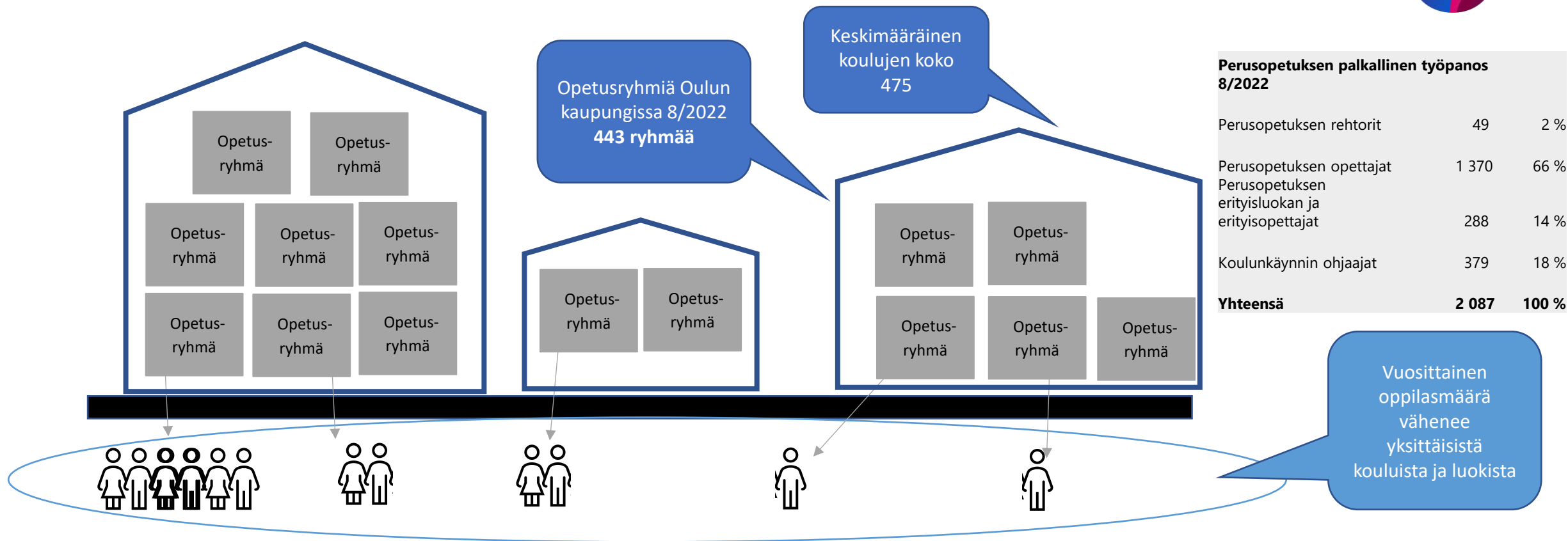
*HUOM! "Naivi" laskelma perustuen lasten määrän muutokseen. Todellinen muutos vaatii tiedon myös kunnan sisäisestä sijoittumisesta. Koulujen osalta määrän kehitys on ensisijaisesti poliittinen päätös useiden muiden tekijöiden ohjaamana (mm. taloudelliset, henkilöresurssihin, rakennuskantaan jne liittyvät syyt)

MDI
Municipal Development Institute

Oulussa oppilasmäärät vähenee 4000 oppilaalla vuoteen 2032 mennessä

Opetushenkilöstöä pitäisi vähentää →

- 4000 oppilasta /20 = 200 henkilötyövuotta
- 200 henkilötyövuotta → **12 milj. euroa** + kumulatiivinen vuosivaikutus

Oppilasmäärän laskusta johtuva toiminnan **sopeuttaminen ei ole mahdollista** ilman palveluverkon harventamista

Kiitos!

OULU

